

کا: صریفینی، بی تا؛ ۱۷گ (۱۴۷-۱۶۳پ) [ف: ۱۵۱-]

ف: ۲-۶۱]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸-ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۴۲۷۲ خط: نستعلیق درشت خط، کا؛ سلطان علی بن حافظ عرب، تا: ۸۸۱ق؛ ۲۵۱گ، ۱۵ سطر [فیلمها ف: ۱-۱۹۹]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۳۲۲/۱

آغاز: چنانکه وجه فساد آن بجای خویش گفته شود و آن اینست: توسیع تصقیق تطویل و چون تفصیل از احیف بر سیل اجمال معلوم شد اکنون زحاف هر یک؛ انجام: امید است که اگر صاحب طبعی این جمع را در مطالعه دارد و به هر باب که رسد نادانسته از سر آن در نگذرد به مدتی اندک در سخن دری نظماً و نثراً تخریجی تمام یابد ... و الصلوة علی نیه محمد و آله و اصحابه الطیبین الطاهرین الاکرمین.

خط: نسخ، کا: عیدالله بن عبدالرحمن بن الفقیه عبدالله الملقب بعواد فقیه تستری، تا: جمعه ۵ رمضان ۹۸۱ق، جا: بغداد؛ افتادگی: آغاز: جلد: تیماج، ۱۲۱گ (۷-۱۲۷پ)، ۱۹ سطر [ف: ۳۶-۳۱۷]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۸۴

آغاز: بسمله الحمد لله المنعوت بنعوت الجلال ... سیاس و ستایش مرخدای را جل جلاله و عم نواله که ارواح ما را بزینت تعلیم و تعلم یار است

شامل سه ربع از باب دوم از قسم دوم این کتاب است (بخشی از آغاز باب دوم هم در این نسخه نوشته نشد)؛ خط: نستعلیق خوب، کا: مرحوم میرزا علی نقی شیرازی، تا: ۱۲۹۵ق، به فرمان مرحوم معتمد الدوله فرهاد میرزا حاکم فارس؛ مجدول مذهب، دارای یک سرلوح؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج، ۲۷گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲/۵ × ۲۱/۳ سم [ف: ۳-۱۲۳]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۴۴۰۶

آغاز: بسمله الحمد لله المنعوت بنعوت الجلال؛ انجام: از برای آنکه جریان صوت در حروف و صل ... و سلم تسلیم کثیرا خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام [القبائی: ۵۳۴]

۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۳۴۶/۳

باب ششم قسم دوم (ص ۳۲۸-۴۷۸ چاپی) آن است با عنوان «این منتخبی است از کتاب معیار الاشعار عن قول محمد بن القیس»؛ کا: محمد، بی تا؛ جلد: تیماج مشکي، ۴۵گ (۳۶-۸۰)، ۲۲ سطر (۱۶/۵ × ۱۱/۵)، اندازه: ۲۱ × ۱۶ سم [ف: ۱۱-۲۳۴]

● المعجم الكبير / رجال، حدیث / عربی

al-mu'jam-ul kabir

طبرانی، سلیمان بن احمد، ۲۶۰ - ۳۶۰ قمری

tabarānī, soleymān ebn-e ahmad (875 - 972)

دائرة المعارف روایتی مفصلی است در چند مجلد به ترتیب نام صحابه با ذکر احادیثی که نقل کرده‌اند و ذکر سند آنها و دارای حدود ۲۵ هزار حدیث است، همچنین صحابه‌ایکه روایتی

● المعجم فی معانی اشعار العجم / ادبیات / فارسی

al-mo'jam fi ma'a'ir-e as'ar-el 'ajam

شمس قیس، محمد بن قیس، ق ۷ قمری

sams-e qays, mohammad ebn-e qays(- 13c)

تاریخ تألیف: ۶۱۴ق

این کتاب از مشاهیر کتاب‌های نثر فارسی است و در اوایل قرن هفتم شمس الدین محمد بن قیس رازی مشهور به شمس قیس می‌باشد که در اواخر سلطنت سعد بن زنگی (۵۹۹-۶۲۵ق) و ابوبکر بن سعد (۶۲۸-۶۵۸ق) از اتابکان فارس زندگانی می‌نموده است. در دو قسمت: قسم اول در عروض در چهار باب؛ قسم دوم در علم قافیت و نقد شعر در شش باب.

چاپ: با تصحیح و تحشیه آقای میرزا محمد خان قزوینی به نفقه اوقاف کیپ، بیروت، ۱۳۲۷؛ با تصحیح و مقابله با پنج نسخه دیگر نیز به تصحیح و تحشیه آقای محمد تقی مدرس رضوی در تهران، ۱۳۱۴ش

[الذریعة ۲۱/۲۱ و ۵۴۳/۹؛ مزوی ۳/۲۱۵۰]

شرح و حواشی:

- ۱- لسان القلم در شرح الفاظ عجم؛ شریف، عبدالقهار بن اسحق
- ۲- قافیه؛ زیارتگاهی، نورالدین بن احمد (۹-)

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۱۷/۱

خط: نستعلیق، کا: محمود بن حسین بن یوسف بن حسن معروف به محمود تاج الدین، تا: شنبه ۲۹ جمادی ۷۳۹ق؛ جلد: تیماج، ۲۴۰ص (۱-۲۴۰)، ۱۹ سطر [سنا: ف: ۲-۲۵۰]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۳۳۱/۱-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۳-۳۴]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۲۹۴

تنها بخش عروض است؛ خط: نسخ، بی کا، تا: سه شنبه ۱۸ محرم ۷۴۰ق؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: میشن، ۷۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷/۳ × ۱۰ سم [ف: ۴-۷۵۹]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۹۲۰/۳۳

آغاز: باب اول در معنی عروض و شرح ارکان آن و ذکر اسامی و القابی که مصطلح اهل این علم است بدانکه عروض میزان کلام منظوم است همچنانکه نحو میزان کلام منثور است (ص ۲۸ چاپ ۱۳۳۸ تهران) انجام: و او اشمام ضمه اما واو (افتاده ص ۹۷ چاپی).

خط: نسخ و نستعلیق، کا: حسینی، محمود بن محمد، تا: قرن ۹؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۴۱گ (۲۸۵-۳۲۵)، ۲۳ سطر (۱۹ × ۱۰/۵)، اندازه: ۲۴ × ۱۶ سم [ف: ۱۰-۱۷۷۹]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۰۷۴-ف

نسخه اصل: لاله لی ۱۹۸۱ خط: نستعلیق، کا: اشرف بن محمد رضای حسینی عربی، تا: پنجشنبه ۱۵ ربیع الاول ۸۲۹ق [فیلمها

فهرستگان: نسخه های خطی ایران (نخ)؛؛ جلد سی؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان

DIA 276268

اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۰/۲۰۱۳

کتابی است به ترتیب حروف معجم. مشتمل بر احادیثی که صحابه از پیامبر اکرم (ص) نقل کرده‌اند. این کتاب در یازده جزء تدوین شده است. شیخ الطائفة طوسی از مؤلف نام برده و می‌فرماید: «له کتاب السنن عن أهل البيت عليهم السلام أخبرنا به أحمد بن عبدون عن أبي بكر الدوری عنه» (الفهرست ۱۲۲/ شماره ۵۴۲)، همچنین شیخ آقا بزرگ، در طبقات اعلام الشیعه و الذریعه از مؤلف نام برده، که ظاهراً هر دو وی را شیعی مذهب دانسته‌اند (نوابغ الرواة فی رابعة المئات / ۱۴۶؛ الذریعه ۲۳۸/۱۲).

آغاز: أخبرنا الشيخ الصالح ابو القاسم عبد الواحد بن علی ... قال القاضي ابو الحسين عبد الباقي بن قانع بن مرزوق قراءة عليه فی سنة سبع و أربعين و ثلثمائة قال: ابی بن کعب بن قیس ... أخبرنا الشيخ الصالح ابو القاسم عبد الواحد بن علی ... قال القاضي ابو الحسين عبد الباقي بن قانع بن مرزوق قراءة عليه فی سنة سبع و أربعين و ثلثمائة قال: ابی بن کعب بن قیس ...

انجام: ابو رتمه ... رفاعه بن عمرو التیمی ... آخر کتاب المعجم. چاپ: مدینه المنوره، محقق: خلیل ابراهیم قوتلای، مکتبه الغرباء الاثریة؛ ریاض، مکتبه المکرمة، مکتبه نزار مصطفی الباز، چاپ ۱، ج ۱-۱۵، ۱۴۱۸ ق.

[بروکلمان، ذیل ۲۷۹/۱؛ سزگین ۳۰۵/۱]

قیم: مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۰۶ عسکی

آغاز و انجام: برابر

نسخه اصل: کوپرلی - استانبول، ش ۴۵۲ (فهرس مخطوطات کوپرلی ۲۳۱/۱). مشتمل است بر جزء سوم تا پایان کتاب؛ خط: نسخ کهن، کا: هموس (۴) بن الحسن المعروف بحسن، تا: ۴ ربیع الاول ۴۶۴ ق؛ مصحح، با نشانه بلاغ، دارای چند سماع؛ در پایان سماعی است به تاریخ سه‌شنبه هفتم ذیحجه ۷۶۳ ق؛ ۱۹۶ گ [عسکی ف: ۲-۲۸۲]

● المعجم الصغير / رجال، حدیث / عربی

al-mu'jam-uṣṣaḡīr

طبرانی، سلیمان بن احمد، ۲۶۰ - ۳۶۰ قمری

tabarānī, soleymān ebn-e ahmad (875 - 972)

معجم‌مانندی در چند باب است که مؤلف اسماء مشایخ خود را به ترتیب حروف معجم منظم کرده و از هر کدام فقط یک حدیث نبوی که در خلال سیر و سفرش در بلاد شنیده روایت می‌کند.

چاپ: مدینه المنوره، محقق: عبدالرحمان محمد عثمان، مکتبه السلفية، ج ۲، ۱۳۸۸ ق؛ بیروت، محقق: محمد شکور محمود الحاج امریر، مکتب الاسلامی، ۱۴۰۵ ق.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۱۹۰۶

آغاز: بسمله. الشیخ الامام ابوالقاسم سلیمان بن احمد بن ایوب

ابی بکر ابوالمکارم الخوی الادیب بخوی لنفسه؛ اودعته سری مستکنماً xx فبته الخوان فی الحال / من يضع السر لديه فقد xx اودع ماء جوف غربال؛ انجام: قال لیس لهما بعدل ان الکلب سهر من وراء اهله هذا حدیث غریب حسن غریب و قد روی عن مکحول بن کثیر. انتهى.

بخش کوتاهی از این کتاب است و در این بخش شرح حال چند نفر ذکر شده است؛ خط: نسخ، کا: حسین بن مهدی النعمی لطف الله، تا: شنبه ۱۷ یا ۱۸ رجب ۱۱۷۲ ق؛ مصحح؛ جلد: پارچه، ۴ گ (۱۲۳-۱۲۶)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵ سم [ف: ۳۶-۴۰۲]

● معجم الصحابة / حدیث / عربی

mo'jam-us ṣaḥāba

بغوی، عبدالله بن محمد، ۲۱۴ - ۳۱۷ قمری

baqavī, 'abd-ol-lāh ebn-e mohammad (830 - 930)

روایاتی که از پیغمبر اکرم (ص) روایت شده است به ترتیب نام صحابی به ترتیب حروف تنظیم شده است. اول نام صحابی و گوشه مختصری از حالاتش را می‌نگارد پس از آن روایاتش را می‌آورد.

آغاز: أخبرنا القاضي ابو الفضل محمد بن أحمد بن عيسى السعدي قراءة عليه من أصل كتابه و أنا اسمع باقرائه.

چاپ: کویت، مکتبه دار البیان، ۱۴۲۱ ق، ۵ جلد

قیم: مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۴۷

آغاز: برابر؛ انجام: و ما بلغنی هذا الحدیث الامن هذا الوجه الذی رواه الشاذکونی و قد رماه الائمه بالکذب.

مشتمل بر جزء بیست و یکم تا بیست و چهارم است دارای روایت‌های قیس بن عاصم المنقری تا مرثد بن ربیع العبدی؛ خط: نسخ نازیبا، کا: ابو عبدالله محمد بن ابی السرور روحی، تا: ۵۱۳ ق؛ با صورت سماع گروهی است به تاریخ ربیع الاول ۴۴۱ که در نسخه اصل بوده، و همچنین اجازه سماعی است بر ابو عبدالله محمد بن احمد بن ابراهیم رازی به تاریخ رجب ۵۱۶، و اجازه دیگر بر قاضی ابو محمد عبدالله بن ابو الفضل عبدالرحمن بن یحیی بن اسماعیل العثماني دیباجی به تاریخ ذیقعد ۵۶۳، و اجازه دیگر بر شیخ ابو طاهر اسماعیل بن قاسم الزیات مسجدی به تاریخ جمادی الاول ۵۷۶؛ جلد: تیماج، ۱۷۸ گ، اندازه: ۱۷×۲۵ سم [ف: ۱-۲۷۴]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۰۳-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلها ف: ۲-۳۲]

● معجم الصحابة / حدیث / عربی

mo'jam-uṣṣaḥāba

ابن قانع، عبد الباقي بن قانع، ۲۶۶ - ۳۵۱ قمری

ebn-e qāne', 'abd-ol-bāqī ebn-e qāne' (880 - 963)

فرستگان: نسخ‌های خطی ایران (فنا)؛ جلد سی؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان

DIA 276268

اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۰/۲۰۱۳